

علم، صنعت و اتموز دار هفتلی مجله

هَفْتَه مَصْلَاحَه مَنِي

دکز چیلک

تورکر دکز، ارزون عصرلردن سوکرا، حیاتلرک اولدجه مؤخر بر دورمه سنده کوردیلر. ییللرجه استه بلرده دولاشان، ییلدیرم کی آتک صیرتنده آسانک کورمه دک بوجاغی برافایان دده لر مز، ناپتیز بر سطح شکلده دورغون دورغون اوزانان صولری چوق اسکیدن طانیوولردی: قیصر اقلری، قاج یوز دفته، آسیا اوردنه سنده کی کوللردن صو ایچشدی ... اک اسکی تودک شعرلرنده اورددکن، قازدن، صو قوشلردن صمیمی بر حیتله بحث ایدیلیمه، عجا بوندن ایلری کلبورمی؟ تورکر کوبوکی دالغالیله دکز، اوبرتورلو حوضه سینه صیفامه رق طاشمق، یایلمق ایستین اوچنون صو ییغینی کوردکلری زمان، هیچ شاشیرمادیلر. اونی ده اسکی ییلدکلری کوللردن بری ظن ایتدیلر. فقط بوسفر، اونی آت صیرتنده دولاشوب اوتیه کچمک قابل دکلدی. نه بحر محیط کیر، نه ده آق دکز، تورک سوادیلرینه کجید ورم اوافق کوللره بکزه موردی. قوزغون دکز ایله قاداکز تودکلرک استیلا اوردولری طوته حق قدر بو یوک اولمادقلردن، سوادیلر مز اولتوک اطرافنده ییلدکلری کبی آت اوبساندیلر. فقط دکز یولیه، کیه دکل؟ بوز قیرلردن کتیر دکلری کچ، جلیغین قیصر اقلره ... قوملری قاجیران، شهرلری ییقان بونه پتیز اوردو، اوکنده هیچ برقوتک دایانه میجنی بر فیرطینه ایدی؛ لکن دکز یوللاردن دکل اوجی بوجاغی کز قازایوللاردن کلبوردی ...

آق دکزله مرمر منک جنت کبی قییلرینه برلشن تورکلر، یاواش یاواش، دالغلرک آکلاندینی مقبلری دیکله دیلر؛ مجهول افکاره یلکن آچهرق حیاتک اک اومولماز حادثه لریله بردن بره

قارشى قارشى به کک ذوق اولنارکده روحه برلشدی. ذاتاً بو حیات تورکلره هیچ یابانچی کلبوردی: ییلدیزلی کوکلریله اوزانوب کیدن نه پتیز آسیا بوز قیرلری، بونه پتیز ماوی صولره بکزه مزیمیدی؟ ایکسینک کوکلرکده عنی ییلدیزلار لایمورد میدی؟ بو دوشونجه لر تورک روحنده برلشیر برلشیر، عثمانی سانجاغک کوبوکی صولر اوزرنده دالغالاندینی کوردک: آسانک ییلماز سواریمی، روحک غلباتی بوکیش دکز لرده ده کوسترک ایستوردی ... آرتق، تورک دکزجی اولمشدی!

آق دکزک بو ییکی قهرمانی، آز زمانده، دنیاک بوتون دکزجی دولتلینه قارشى قویدی؛ هپسینه بردن میدان او قودى. سرین وادلاق بر ابلک بهار آقشاسی، بیاس یلکنلری روزکارک بول نفسلریله دولدو واراق صولری یاران بودوناما میدانه چقنجه، آق دکز قییلرنده کی دشمن شهرلری دائمی برکابوس ایچنده قابردی. دونانمالر کیزله نه کج بر آدار، تبحار کلبوری ییلنمز یوللر ماقچار، شهرلر مدافعه چارملری دوشونوردی ...

ارزون سنه لر دنیاساک اک برنجی دکز جیلری اولدیمیز حالده، نه تحفدرکه ادبیاتزده بوکا دائره مان برشی یوق دییه ییلر: برایی بو یوک قاتنانک مقبلری؛ «بحری، اسمنده دکزجی برشاعرک بارباروسه خطا پایا زدینی و قیتدرای غازی خیرالدین پاشا یلکن آج!؛ تفراتی مرایی؛ «صلاحی قاتنان، ک جنسکاورانه برغزلی؛ «سیدی علی رئیس، ک یازدینی «بزه خیرالدینی درلر» باغلاملی برتورکوسی؛ وداها بونلره بکزر درت بش منظم منثور اثر ...

اسکی شاعرلر دنیایی عجم دیوانلردن کورورلردی. بنا علیه «بارباروس، ک، «طورغود، ک، «قلچ علی، ک، اک آدالر دکزندن سته بوغازینه قدر اوزانوب کیدن شان وشرف مقبلری، اولنرک می ونیله، لاله و چراغاله، شمع و بردانه ایله دولان قولاقلیرنه برتورلو گیرمده دی. اولنر، بلکه

کو سترمکہ وقت بولاماشدم . بومقالہ بی ، اوزمان مہم قالمش اولان بومسلئک تعقیقہ حصر اییدیورم .

اول امرده ، شخصیت ، مثبت و منفی نامبارلہ ایکی بے آیریلیر : بویوک مفکورہ لک دوغدی بی ، بویوک ایمانلرک تشکله باشلادی بی قلمی دورلنده ، فرد ، قوتی اجتماع جریانلریک ایچنده یاسادی بی ایچون مثبت برخصیت مالک اولور . حال بوکے برده بومفکورہ لک تومکے ، بویامانک یقیلمقہ باشلادی انحطاط دورلنده ، محیط ، فردلری برطرفدن تومش غنغله ، دیگر جھندن فردی احتراصلره دوغرو سوروکله . شخصیتسز فردلر بوسوروکلمنی قولایچه قبول ایده لک جریان ایچنه دالار ، کیدر . حال بوکے چوقوقلغده ، اجتماعی برحیات یاشامش ، شخصی برتریه آلمش اولان فردلر ، بوغنغہ جیلک وفردجیلک جریانلریه قارش ی عصبان ایده لک محطدن آیریلیر . محیط آلمشادیجی جریانلریه مقاومت ایدهن بوفردلرده کی شخصیت ایسه منفی برماہیتدهر .

مثلا اسلامیتک ایلمک دورنده ، هر فرد ایستری ایستہ من قوتلی بر اجتماع حیاتی یاشامہ بی ، بویوک مفکورہ لک ، ایمانلرک آرقه سندن قوشمہ یجبور دی . بودورده ، وقیلہ هیچ بر بویوک آدام یقیشدیرمہ من اولان بادیه لک ، یوز بیکلرجه مجاہدلر ، بیکلرجه قهرمانلر ، یوزلرجه داهیلر یقیشدیردیکی کوریوروز . یوتیشمہ لک سینی اجتماعی حالتلردن باشقہ نده بویایلیر ؟ بو اداملره مثبت مفکورہ لری ، مثبت ایمانلری ، خلاصہ مثبت شخصیتی برهن ، اجتماعی غیلانلر دکلدہ ندر ؟

اسلامیتک بودورنده اجتماعی وجدان یالکز دین صورتنده نیجی اییدیور دی . هنوز ، نہ سیاست و حقوق ، نہ علم و فلسفہ ، نہ اخلاق و بدیعیات ، حتی نده اقتصاد و فنیات دیندن آیریلما . مشدی . بوتون بو مختلف ذہنیلر ، شدید بر دینی ذہنیت صورتنده یاشانیور ؟ وبوشدت و وحدتک نتیجہ سی اولہ در دینی ذہنیتده منحصر آ زہدی بر ذہنیت مایہ تی آلور دی . اوزمان ، مؤمن اولمقلہ زاهد اولمق عینی شیدی . اسلام جماعتی تمامیلہ بر زاهدلر جماعتی مایہ تده ای دی . بوندن دولاییدرکے اسلامک حقیقی داعی و قهرمانلریده زاهدلر آراسندن یقیشیوردی [۱] .

عباسیہ دولتک مدنی براتکشفہ مظهر اولدینی دورده

[۱] داعی کلہ سنک بوکونکی معناسی باشقہ ، وقیلہ عربلرجه حاضر اولدینی معنا باشقہ در . اوزمان ماکیاوہ لیزمده لک بویوک اقتدارہ مالک اولانلرہ داعی دینیلور دی . (دہات اربہ) دینیان (معاویہ) عمرو بن عاص ، زیاد بن ابیہ ، مغیرہ بن شعبہ) بوکونکی معنادہ اولان داهیلردن دکل ، ماکیاوہ لیزمده بویوک مہارت اولان جین فکری آدملردن ای دیلر . بو کیلرہ (داعیہ) نامی ویربرسک ، حقیق داهیلرہ حرمت ایتمش اولوروز .

« سعدی » نلک مشہور نصیحتی باشقار معنادہ طوتمق ایچون ، سولردن چکییورلر ، « باقی » کی « کنارباغ و لب جویباری » کندیلرینہ بزل انحاء اییدیورلر ، « سفینہ » دہنجہ آجاق « غزل » سفینہ سی خاطر لایورلری .

سانجائزک آق دکز صولریه نظر کولکلری یایدینی دورلر چوقدن کج دی ... نہ « صلاحی قابتان » کی :

آتیلون طوب و قوروشلر چکیلسون تغلر بربر
بوزلسون ، لعل نلک اولسون عدوقای ایله دریا
طورم قهرمان آسا عدوبہ قارش خشم ایله
اولوب آتش فشان قالوبلرمن مجو اژدرها
تمام آتیش سنہ بزم و غادہ اولدی آمادہ
بنہ آمادہ بر جنگہ تربیان ایله بی بررا
اگرچہ سورتا پیروز ولیکن بزم رزم ایچرہ
شوخی کوروشوز کیم کورومہ مشور دیدہ دریا

دیہمک حیاتی دکز جنکلرندہ کچیرمش اختیار قهرمانلر ؟
نہدہ کندیسینہ :

آق دکزی ہمنکلہ کندیکہ لشدک قورو
بردموزدر اول قورو ایچندہ آندریا دورو
اول دوموزی ٹولدوروب اول قوروی حکم قورو
وقتیدر ای غازی خیرالدین پاشا بلکن آج

تضرعنامہ سی یازیہ حق اواسکی دہشتی بردوننامزوار ! بوکون بونلرک ہینندن محرومن . دکزلہ قوجاق قوجاہ یاشادیمغز حالہ حسا اواکایانجی قالبورز . لکن آرتق بوملہ ، وقیلہ دنیالک بویوک دکز جیسی اولدینی ، مجموعہ لر ، مقالہ لر ، یاریشلر وادھا بوکی یوزلرجه واسطہ لہ اکتانلیمالی ، روحہ صوقولمالی ، دکز جیلک ذوق ادبیہ قدر کیرمہ لی کہ ، شیمی دیمجریہ مکنتلر مزلک صبرالری دلدوران کنجلر ، دکزلک مجہولیت دولو آغوشنہ ، اسکی دہلہ لری کی :

دکز اوستندہ بورورز
دشمنی آزار بولورز
ٹوچر قوماز آلیرز
بزه خیرالدینی دیرلر

نورکوسی اوقویہ رق ، شن ویر امید آتیلینلر ...

اجتماعیات

شخصیتک مختلف شکلری

(فریت و شخصیت) عنوانی مقالہ لہ یالکز شخصیتی
فردیتدن آیرمہ چالیشمش ، شخصیتک مختلف شکلری